

Ilmoituskanavan käyttöönotto

Kaupunginhallitus 27.02.2023 § 62
886/07.03.02.02.06/2023

Valmistelija

tietosuojavastaava Aino Suomaa, aino.suomaa@salo.fi, 02 778 2031

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) eli ilmoittajansuojelulaki tuli voimaan 1.1.2023. Laki velvoittaa jatkossa sekä yksityisen että julkisen sektorin organisaatiot perustamaan sisäisen ilmoituskanavan laissa mainittujen epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamiseen. Ilmoituskanava on otettava käyttöön 31.3.2023 mennessä organisaatioissa, joissa on vähintään 250 työntekijää. Ilmoituskanava ei ole pelkkä lakisääteinen velvoite vaan myös osa organisaation vastuullista toimintaa.

Ilmoituskanavan kautta tehdyt ilmoitukset ovat luottamuksellisia. Organisaatio voi päättää itse, ottaako se vastaan suullisia tai anonyymejä ilmoituksia. Ilmoituksen tehnyttä henkilöä kohtaan ei saa ryhtyä mihinkään vastatoimiin.

Salon kaupunki on hankkinut Granitelta palvelun, jolla väärinkäytösilmoitukset voidaan käsitellä asianmukaisesti ja lain vaatimusten mukaisesti. Ilmoituskanavan avaamiseen liittyviä prosesseja, käytäntöjä ja viestintää on suunniteltu.

Ilmoituskanava on myös olennainen osa Salon kaupungin vastuullista toimintaa. Ilmoituskanavaa ei pidä lähestyä ainoastaan lakisääteisenä veloitteena, vaan ennen muuta keinona vahvistaa toiminnan vastuullisuutta. Ilmoituskanava laajentaa mahdollisuuksia kerätä tietoa oman organisaation toiminnasta. Näin myös mahdollisiin väärinkäytöksiin pystytään puuttumaan varhaisessa vaiheessa ja estämään isommat vahingot sekä toiminnalle että kaupunkiorganisaation maineelle. Lisäksi ilmoituskanavan avaaminen, ylläpito ja siitä viestiminen vahvistaa vastuullista organisaatiokulttuuria.

Lain mukainen ilmoituskanava on lähtökohtaisesti organisaation sisäinen. Lain 10 §:n mukaan organisaatio voi sallia myös muille henkilöille ilmoittamisen sisäisen ilmoituskanavan kautta.

Sisäisen ilmoituskanavan perustaneen organisaation tai lain mukaisen palveluntuottajan on nimettävä ilmoituksen käsittelystä vastaava henkilö tai henkilöt, joiden on voitava hoitaa tehtävänsä puolueettomasti ja riippumattomasti. Lisäksi organisaatio tai palveluntuottaja voi nimetä ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittämiseksi tarvittavia asiantuntijoita. Ilmoituksia ja niiden sisältämiä henkilötietoja saavat käsitellä vain organisaation tähän tehtävään nimeämät henkilöt.

Sisäisessä ilmoituskanavassa on voitava ilmoittaa kirjallisesti tai suullisesti. Ilmoittajalle on toimitettava vastaanottoilmoitus seitsemän päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Jos suullinen ilmoittaminen on mahdollista, se on voitava tehdä puhelimitse tai muun ääniviestijärjestelmän kautta ja ilmoittajan pyynnöstä kohtuullisen ajan kuluessa järjestettävässä henkilökohtaisessa tapaamisessa. Ilmoituksen käsittelystä vastaavan henkilön on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin ilmoituksen paikkansa pitävyyden selvittämiseksi ja tarvittaessa rikkomiseen puuttumiseksi. Ilmoituksen käsittelystä vastaavan henkilön on annettava ilmoittajalle kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottoilmoituksen toimittamisesta tieto siitä, mitä toimenpiteitä ilmoituksen perusteella toteutetaan.

Sisäisen ilmoituskanavan perustamisesta on tiedotettava ilmoittamisesta sisäiseen ilmoituskanavaan ja oikeuskanslerinviraston keskitettyyn ilmoituskanavaan, ilmoittamiseen liittyvistä menettelyistä ja ilmoittajan suojelun edellytyksistä. Tiedot on esitettävä selkeässä muodossa ja siten, että ne ovat helposti ilmoittajien saatavilla.

Ilmoituskanavasta tiedotetaan Salon kaupungin yleisillä verkkosivuilla ja intranet-sivuilla. Linkki ilmoituskanavaan avataan yleisille verkkosivuille. Ilmoituskanavaan voi tehdä ilmoituksen anonyymisti.

Lain 14 §:n mukaisiksi ilmoituksen käsittelystä vastaaviksi henkilöiksi on tarkoituksenmukaista nimetä tietosuojavastaava, hallintojohtaja, kaupunginlakimiehet sekä sisäinen tarkastaja ja sisäisen tarkastuksen tarkastussihteeri. Käsittelijöitä on tarpeen nimetä useampia, jotta ilmoitukset voidaan käsitellä myös silloin, kun joku käsittelijöistä on estynyt tai ilmoituksen kohteena. Hallintojohtaja nimeäisi lainkohdassa mainitut asiantuntijat (esimerkiksi kolme henkilöä).

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että sisäinen ilmoituskanava otetaan käyttöön maaliskuun 2023 aikana, ilmoituksia voivat tehdä ilmoituskanavaan kirjallisesti Salon kaupungin palveluksessa olevat, luottamushenkilöt ja kuntalaiset sekä myös muut henkilöt. Hallitus nimeää ilmoitusten käsittelystä vastaaviksi henkilöiksi tietosuojavastaavan, hallintojohtajan, kaupunginlakimiehet sekä sisäisen tarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tarkastussihteerin. Kaupunginhallitus valtuuttaa hallintojohtajan nimeämään lain 14 §:n mukaiset asiantuntijat.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Tietosuojavastaava Hallintojohtaja Kaupunginlakimies Sisäinen tarkastaja Tarkastussihteeri